

VRIJE UNIVERSITEITSBLAD

MAANDELIJKE MEDEDELINGEN

Orgaan van de

Vereniging voor Hoger onderwijs op Gereformeerden grondslag
Amsterdam / Keizersgracht 166

Redactie-Commissie: Prof. Dr. F. W. Grosheide / Mr. G. H. A. Grosheide / B. Faber
Stukken voor de redactie te zenden aan: B. Faber / Keizersgracht 166 / Amsterdam

Subsidiëring van bijzondere Universiteiten

Bij de Tweede Kamer is ingediend het reeds in uitzicht gestelde wetsontwerp tot subsidiëring van bijzondere universiteiten en hogescholen. Het spreekt vanzelf dat voor deze materie grote belangstelling bestaat in den kring van de vrienden van onze Vrije Universiteit. De zaak is zeer belangrijk en kan op het leven van de universiteit van verstrekken invloed zijn.

Dat het wetsontwerp is ingediend juist in een tijd, waarin de organisatie der Vereniging voor Hoger Onderwijs, waarvan de Vrije Universiteit uitgaat, zich opmaakt een grote actie te voeren tot dekking van bestaande en tot voorkoming van nieuwe tekorten, kan schadelijk zijn. Reeds kwamen vragen of de V.U. nu nog een tekortactie nodig heeft en of het winnen van nieuwe en verhoogde contributies onder deze omstandigheden wel zin heeft.

Directeuren menen daarom zich tot de lezers van ons V.U. blad en daarin tot de organisatie in het algemeen te moeten richten om er op te wijzen, dat vragen als bovengenoemde blijk geven van een niet juist inzicht en voor het welwezen van de Vrije Universiteit funest zouden kunnen worden.

Het wetsontwerp is er. Maar daarmee is de subsidie in het algemeen nog niet een feit. De Kamers zullen er eerst over moeten beraadslagen en pas als het aanvaard en tot wet verheven wordt, is de subsidiëring mogelijk gemaakt. Pas dan komt voor de Vrije Universiteit de concrete vraag of zij, rekening houdende met alle dan bekende omstandigheden, de subsidiemogelijkheid aangrijpen kan. Het standpunt van Directeuren is bekend: zij zullen in geen geval subsidie aanvaarden, als dit op enigerlei wijze een beperking van de geestelijke vrijheid der Vrije Universiteit zou meebrengen. Een standpunt, dat zonder twijfel door alle vrienden van de Vrije Universiteit gedeeld wordt.

Dit alleen reeds maakt het absoluut noodzakelijk dat wij alle krachten inspannen om de V.U. uit de huidige financiële moeilijkheden te helpen, ook opdat Directeuren in volledige onafhankelijkheid hun besluit kunnen nemen. Dat de subsidie geen baat zou brengen voor dekking van het bestaande tekort, dient verder niet uit het oog te worden verloren.

Er is echter meer. Het wetsontwerp is gebaseerd op een tegemoetkoming aan de bijzondere universiteiten, niet op gelijkstelling daarvan met de rijksuniversiteiten. Een bepaald percentage van de werkelijke kosten, en die nog weer in vergelijking met een percentage van de kosten der rijksuniversiteiten, kan slechts als subsidie worden toegekend, wanneer dit ontwerp wet wordt. In de memorie van toelichting spreekt de Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen dan ook uitdrukkelijk van de offervaardigheid, waarvoor aldus ruimte gelaten wordt en stelt vast: 'Deze zal nodig blijven'.

Dat is inderdaad het geval. De offervaardigheid kan en mag niet verdwijnen; kan niet verdwijnen want er blijft, ook als dit ontwerp straks wet en subsidie voor de V.U. aanvaard wordt, ook in de toekomst nog veel nodig; mag niet verdwijnen, want de Vrije Universiteit zal grote schade lijden indien de band met het volk, dat zij geroepen is te dienen, hierdoor zou dreigen verloren te gaan.

Een derde en laatste opmerking (er zou veel meer van te zeggen zijn) is deze: de Vrije Universiteit is nog lang niet volledig. Haar Wis- en Natuurkundige faculteit roept om uitbreiding. Van de Medische faculteit is er nog slechts het kleinste mogelijke begin. Met de Economische faculteit moet nog begonnen worden. Stel dat de Vrije Universiteit in de naaste toekomst subsidie kan aanvaarden, dan betekent dit, dat er mogelijkheden ontstaan voor uitbreiding,